

EU:N TEKOÄLYASETUksen KANSALLISEN TOIMEENPANON TYÖRYHMÄ, 24. KOKOUS

Aika	Torstaina 15.5.2025 klo 9-10.30
Paikka	Hybridi: Teams tai SM (Kirkkokatu 12)
Läsnä	Sami Kivivasara (pj) Antti Helin, VM Miikka Hiltunen, OM Amanda Mäkelä, OM Victor Nyberg, OM Tomi Paavola, LVM (alkaen klo 9.20) Emma Patovuori, SM (poistui 10.13) Aino Salmi, SM Outi Äyräs-Blumberg, STM Olavi Illikainen, Poliisihallitus (poistui 10.21) Jani-Heikki Järvinen, KRP (poistui 10.21) Marjo Uusi-Pantti, Traficom (klo 9.15-10.22) Jenni Koskinen, Traficom (klo 9.15-10.22) Maria Hauptmann, TEM (sihteeristö) Lauri Wilenius, TEM (sihteeristö) Lasse Laitinen, TEM (sihteeri)

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.01.

2. Asialistan hyväksyminen

Hyväksyttiin asialista muutoksitta.

3. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen, 7.4. pidetyn kokouksen pöytäkirja.

4. Tilannekatsaus HE:ien valmisteluun

HE 1 on annettu eduskunnalle 8.5. HE 1:n lähete keskustelu eduskunnassa oli 14.5. Vielä ei varmaa tietoa, milloin talousvaliokunta käsittelee. Lisäksi liikenne- ja viestintävaliokunta, sivistysvaliokunta ja perustuslakivaliokunta antavat lausunnon. On epätodennäköistä, että eduskunta ehtisi käsitellä lain loppuun ennen kesätaukoa. HE 2 on lausunnoilla 2.6. saakka. Tutkitaan HE 2:n aikataulua lausuntoajan päätyttyä.

5. Traficomin esittely tekoälyn sääntelyn testiympäristön perustamista koskevasta hankkeesta

Traficomista asiaa esittelivät Marjo Uusi-Pantti, joka on testiympäristön perustamisen hankepäällikkö, sekä Jenni Koskinen, joka vetää datatalouden verkostoa. Verkosto vastaa erityisesti EU:n digi- ja datasäädöksiin liittyvien viraston uusien tehtävien käytäntöön viemisestä ja kehittämisestä.

Hankesuunnitelma valmistui 17.3. ja TEM asetti 3.4. ohjausryhmän Traficomin tekoälyn sääntelyn testiympäristön hankkeelle. Ryhmä toimii EU:n tekoälyasetuksen kansallisen toimeenpanon työryhmän alatyöryhmänä sen toimikauden ajalla. Komission täytäntöönpanosäädöksiä odotetaan syksyllä.

Traficom esitteli hankkeen tavoitteita. Näihin kuuluu mm. yritysten tarpeiden tunnistaminen, toteutusvaihtoehtojen tunnistaminen, prosessien kehittäminen ja prosessointi sekä parhaiden käytäntöjen hyödyntäminen muualta. Hankkeen loputtua Traficomilla on toiminnassa tekoälyasetuksen mukainen testiympäristö.

Aikataulun osalta syksyllä tehdään päätös testiympäristön toteutustavasta konseptointivaiheen pohjalta. Testiympäristön suunnitteluvaihe alkaa syyskuussa. Dokumenttipohjainen testaus käynnistyy talvella tai keväällä 2026. Palvelua kehitetään yhteistyössä yritysten kanssa. Myös LUMI AI Factoryn kanssa on keskusteltu.

Tekoälylautakunnan AI Sandbox -alatyöryhmän 3. kokouksessa käsiteltiin komission laatimaa taustapaperia, joka toimii pohjana täytäntöönpanosäädöksille. Moni maa aikoo tukeutua komission perustettavaksi ilmoittamaan neuvontapisteeseen (AIA Service Deskiin). On tärkeää, että testiympäristöpalvelumme on tarpeeksi ketterä ja nopea.

Teemaan liittyy myös EU-rahoitteinen EUSair-hanke, jonka työpaja järjestettiin 5.-6.5. Siinä edistettiin sidosryhmien välistä yhteistyötä sekä keskityttiin kehittämään ohjeita, prosesseja ja työkaluja tekoälyä säätelevien testiympäristöjen toimintaan. Testauksen palvelukuvausta on kehitetty ja EUSair-hankkeessa tavoite olisi saada palvelu- ja testausprosessi mahdollisimman samankaltaiseksi ympäri EU:ta.

Keskustelussa aiheesta nousi esille mm. viranomaisten mahdolliset jääviysongelmat toisaalta testausympäristötoiminnan ja siitä annettavan todistuksen ja toisaalta valvonnan välillä (asiaa on kuvattu HE 2:ssa), kysynnän arvioinnin haasteet, työnjako Traficomin ja muiden viranomaisten kesken, resursointi, kriteerit siitä kenelle testausta tarjotaan ja millä tasolla, mahdollisen maksullisen toiminnan maksujen jyvitys viranomaisten kesken, EU:n NoLeFa-hanke joka tukee tekoälyasetuksen toimeenpanoa erityisesti testauksen osalta sekä se, tulisiko myös todellisissa olosuhteissa testaaminen ottaa mukaan keskusteluun.

6. Muut asiat

Sidosryhmätilaisuus pidetään maanantaina 19.5. ja seuraavat työryhmäkokoukset on 12.6. ja 23.6.

7. Kokouksen päättäminen

Pj päätti kokouksen klo 10.30.